Dosarul nr. 21rji-428/25 /1-25152047-02-21rji-23122025/

Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
Judecător Valeriu Curicheru

D E C I Z I E
În numele Legii

28 septembrie 2026 mun. Chișinău

C*****iul Penal al Curții de Apel Centru
În componența:
Președintele completului, judecător Ion Bulhac
Judecători Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

a judecat în ordine de recurs, în procedură scrisă, recursul declarat de avocatul Bajurean Ghenadie în interesele condamnatului Chiper Maxim, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 03 decembrie 2025, cu privire la plângerea depusă de condamnatul Chiper Maxim, cu referire la condițiile de detenție care, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Termenul de examinare a cauzei:
în procedura primei instanțe din 331.10.2025-03.12.2025;
în procedura instanței de recurs din 23.12.2025-28.09.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, în baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, C*****iul penal,

A C O N S T A T A T:

1. La 28.10.2025, condamnatul Chiper Maxim, a înaintat o plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.
2. În motivarea plângerii a invocat că este deținut în condiții inumane şi degradante, în

Penitenciarul nr. 4 - Cricova, deplângând supraaglomerarea celulelor, lipsa spațiului care se cuvine pentru fiecare condamnat, prezența în celule a insectelor care provoacă disconfort, lipsa luminii naturale, accesul la baie o dată în săptămână, lipsa personalului medical, sistemul de canalizare învechit, rețelele inginerești defectate. Susține că toate aceste condiții i-au agravat starea sănătății și i-au afectat personalitatea.

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 03 decembrie 2025, s-a dispus:

*Se admite plângerea condamnatului Chiper Maxim. Se constată faptul că, condamnatul Chiper Maxim *****, născut la *****, a fost deţinut în perioada 23.09.2023 – 27.11.2025 (data examinării cauzei în fond), pe parcursul a 796 de zile, în Penitenciarul nr. 4 - Cricova, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale. Se reduce pedeapsa condamnatului Chiper Maxim, pentru perioada totală de 796 de zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 4 – Cricova, în condiţii contrare art. 3 CEDO, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie, ceea ce constituie 80 (optzeci) de zile.*

4. La 08 decembrie 2025, avocatul Bajurean Ghenadie în interesele condamnatului Chiper Maxim a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 03 decembrie 2025, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate, cu pronunțarea unei noi soluții prin care să fie remisă la rejudecare cauza în instanța de fond în alt complet de judecată.

5. În motivarea recursul, apărarea indică că deși instanța a constatat încălcarea drepturilor sale pentru perioada 23 septembrie 2023 - 27 noiembrie 2025, însumând 796 de zile, a dispus reducerea pedepsei cu 80 de zile, aplicând o zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, fără a explica de ce nu a aplicat raportul de două zile de reducere pentru fiecare 10 zile.

6. Recurentul invocă nemotivarea soluției și încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO, indicând că instanța avea obligația să explice motivele alegerii cuantumului reducerii și să răspundă argumentelor părților.

7. În susținerea acestei critici, face trimitere la jurisprudența Curții Europene privind obligația motivării hotărârilor judecătorești. În consecință, solicită admiterea recursului, casarea încheierii în partea contestată și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. *Examinând cererea de recurs prisma motivelor de invocate şi cercetând materialele cauzei, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul declarat, din următoarele considerente.*

9. Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data

examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

10. Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

11. Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.

12. Din materialele cauzei se atestă că, condamnatul Chiper Maxim a înaintat plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie.

13. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 03 decembrie 2025, *S-a admis plângerea condamnatului Chiper Maxim. Se constată faptul că, condamnatul Chiper Maxim *****, născut la *****, a fost deţinut în perioada 23.09.2023 - 27.11.2025 (data examinării cauzei în fond), pe parcursul a 796 de zile, în Penitenciarul nr. 4 - Cricova, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale. S-a redus pedeapsa condamnatului Chiper Maxim, pentru perioada totală de 796 de zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 4 - Cricova, în condiţii contrare art. 3 CEDO, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie, ceea ce constituie 80 (optzeci) de zile.*

14. Instanța a reținut, că acesta a fost deținut în Penitenciarul nr. 4 - Cricova, în perioada 23 septembrie 2023 - 27 noiembrie 2025, timp de 796 de zile, în condiții contrare art. 3 CEDO. Soluția s-a întemeiat, în principal, pe supraaglomerarea spațiului de cazare: potrivit raportului penitenciarului, în încăperea de 64,4 m^2 erau deținute 17 persoane, fiecăreia revenindu-i aproximativ 3,78 m^2, sub norma de 4 m^2 prevăzută de reglementările interne. Instanța a reținut, de asemenea, că, deși condamnatul putea părăsi încăperea pe parcursul zilei, acesta era nevoit să doarmă în condiții de supraaglomerare, umiditate ridicată și mucegai. Explicațiile administrației privind celelalte condiții de detenție au fost apreciate critic, întrucât nu au fost susținute prin probe.

15. La stabilirea măsurii compensatorii, instanța a avut în vedere efectele cumulative ale condițiilor de detenție, intensitatea, gravitatea și durata încălcării, precum și principiile proporționalității și echității. Considerând suficientă o reducere de o zi pentru fiecare 10 zile de detenție în condiții precare, instanța a rotunjit în favoarea condamnatului perioada de 796 de zile la 800 de zile și a dispus reducerea pedepsei cu 80 de zile, apreciind că această măsură asigură o compensare proporțională cu circumstanțele constatate.

16. În acest sens, Colegiul notează, că din actele dosarului, și anume Raportul prezentat de penitenciar în baza art. 473^3 alin. (2) Cod de procedură penală, condamnatul Chiper Maxim a fost reținut la 11 septembrie 2023, începutul termenului fiind stabilită data de 26 februarie

2024 iar sfârșitul termenului fiind la data de 25 februarie 2028.

17. Colegiul atestă că începutul perioadei de detenție în cadrul Penitenciarului 4 Cricova este de la 23 septembrie 2023 până în prezent.

18. Analizând materialele cauzei prin prisma motivelor invocate în recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că soluția instanței de fond este una corectă și întemeiată, fiind rezultatul unei aprecieri multiaspectuale a circumstanțelor de fapt raportate la probele administrate în cauză, or, instanța de fond a examinat nu doar susținerile condamnatului, ci și poziția administrației penitenciare, raportul prezentat de aceasta, chestionarele privind condițiile de detenție, precum și standardele naționale și convenționale aplicabile în materia art. 3 CEDO.

19. Argumentul recurentului potrivit căruia încheierea contestată ar fi nemotivată, întrucât judecătorul de instrucție nu a explicat de ce a dispus reducerea pedepsei cu o zi, și nu cu două zile pentru fiecare 10 zile de detenție în condiții precare, urmează a fi respins ca neîntemeiat.

20. Colegiul penal subliniază, că din conținutul încheierii rezultă că instanța de fond a identificat circumstanțele care au determinat constatarea încălcării art. 3 CEDO și a expus criteriile avute în vedere la stabilirea măsurii compensatorii, respectiv efectele cumulative ale condițiilor de detenție, intensitatea, gravitatea și durata încălcării, precum și principiile proporționalității și echității.

21. Colegiul penal subliniază că obiectul recursului nu îl constituie însăși constatarea încălcării art. 3 CEDO, care a fost făcută în favoarea condamnatului, ci întinderea reducerii pedepsei. În consecință, verificarea încheierii contestate trebuie să urmărească dacă instanța a stabilit măsura compensatorie în limitele prevăzute de lege, în baza circumstanțelor cauzei și printr-o motivare care permite înțelegerea rațiunilor soluției adoptate, fără a confunda posibilitatea legală de aplicare a reducerii maxime cu existența unui drept necondiționat la aceasta.

22. Potrivit art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, în redactarea aplicabilă cauzei, în cazul constatării detenției în condiții contrare art. 3 CEDO, instanța dispune reducerea pedepsei în limitele de la una la două zile pentru fiecare 10 zile de detenție în condiții precare, calculate cumulativ. Prin urmare, legiuitorul a stabilit un interval în interiorul căruia instanța individualizează măsura compensatorie, în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei. Constatarea încălcării art. 3 CEDO constituie temeiul acordării compensației, însă nu atrage automat aplicarea limitei maxime de reducere.

23. În acest context, Colegiul constată că judecătorul de instrucție a examinat condițiile concrete în care s-a aflat condamnatul Chiper Maxim în Penitenciarul nr. 4 - Cricova. Potrivit raportului prezentat de instituția penitenciară, acesta a fost repartizat în sectorul nr. 5, secția nr. 6, într-o încăpere cu suprafața de aproximativ 64,4 m², în care erau cazate 17 persoane. Astfel, fiecărui condamnat îi revenea aproximativ 3,78 m², suprafață inferioară normei de 4 m² prevăzute de reglementările interne. Totodată, instanța a reținut existența umidității

ridicate și a mucegaiului în încăperea de cazare, condiții pe care condamnatul era nevoit să le suporte inclusiv pe timpul nopții.

24. În același timp, din raportul administrației penitenciare rezultă că persoana condamnată era deținută în regim comun, având posibilitatea de a se deplasa pe teritoriul penitenciarului potrivit programului zilnic. Administrația a indicat, de asemenea, existența accesului la apă potabilă, bloc sanitar, cantină și activități educative, sportive ori de muncă. Deși instanța de fond a apreciat critic susținerile administrației care nu au fost susținute prin probe suplimentare, aceasta a luat în considerare posibilitatea condamnatului de a părăsi încăperea pe parcursul zilei, fără a considera că împrejurarea respectivă înlătură încălcarea constatată.

25. Prin urmare, Colegiul penal reține că instanța de fond a luat în considerație atât împrejurările care au determinat constatarea condițiilor de detenție contrare art. 3 CEDO, cât și particularitățile regimului de executare a pedepsei. Deficitul de spațiu personal, umiditatea și mucegaiul au justificat acordarea unei măsuri compensatorii, în timp ce posibilitatea deplasării în afara încăperii pe parcursul zilei a constituit o circumstanță relevantă pentru aprecierea intensității suferințelor. Aceste elemente trebuie examinate împreună, fără ca existența unuia dintre ele să determine, în mod automat, fie excluderea încălcării, fie aplicarea reducerii maxime prevăzute de lege.

26. Colegiul observă, de asemenea, că încheierea contestată nu cuprinde constatări individualizate care să confirme fiecare dintre celelalte susțineri formulate în plângere, inclusiv agravarea stării de sănătate a condamnatului ca urmare a condițiilor de detenție. Deși asemenea împrejurări ar fi putut avea relevanță pentru aprecierea gravității încălcării, ele nu pot fi considerate dovedite exclusiv în baza afirmațiilor petentului. În consecință, cuantumul compensației trebuie raportat la circumstanțele efectiv reținute de instanță, iar nu la totalitatea deficiențelor invocate în plângere, indiferent dacă acestea au fost sau nu confirmate prin materialele cauzei.

27. În ceea ce privește durata încălcării, Colegiul constată că judecătorul de instrucție a stabilit perioada de detenție în condiții precare de la 23 septembrie 2023 până la 27 noiembrie 2025, însumând 796 de zile. Această perioadă a fost luată integral în calcul la stabilirea compensației. Mai mult, instanța a făcut uz de posibilitatea legală de rotunjire în favoarea condamnatului, majorând perioada luată în calcul de la 796 la 800 de zile, ceea ce a permis reducerea pedepsei cu 80 de zile, prin aplicarea raportului de o zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție. Așadar, durata încălcării nu a fost ignorată și nici diminuată la efectuarea calculului.

28. Referitor la critica privind nemotivarea cuantumului reducerii, Colegiul subliniază că obligația de motivare presupune expunerea considerentelor esențiale care permit părților să înțeleagă soluția și instanței de control judiciar să verifice legalitatea și temeinicia acesteia. Ea nu impune instanței să formuleze o justificare separată pentru fiecare cuantum alternativ pe care legea i-ar fi permis să îl aplice, atât timp cât alegerea efectivă rezultă dintr-o evaluare identificabilă a circumstanțelor cauzei.

29. Or, în încheierea contestată, judecătorul de instrucție a indicat expres că a apreciat efectele cumulative ale condițiilor de detenție în raport cu particularitățile situației condamnatului, intensitatea, gravitatea și durata încălcării, precum și principiile proporționalității și echității. Instanța a explicat că reducerea de 80 de zile reprezintă, în aprecierea sa, o măsură adecvată și suficientă, aflată într-un raport rezonabil cu prejudiciul rezultat din condițiile constatate. Prin urmare, nu se poate reține că soluția ar fi lipsită de orice fundamentare ori că raportul de reducere ar fi fost stabilit în afara criteriilor relevante.

30. Colegiul admite că motivarea cuantumului reducerii putea fi mai detaliată, în special în privința ponderii atribuite fiecărei circumstanțe constatate. Totuși, această împrejurare nu echivalează, în sine, cu o încălcare a dreptului la o hotărâre motivată și nu justifică automat casarea încheierii. În speță, considerentele instanței de fond, examinate în ansamblu, permit identificarea condițiilor de detenție reținute ca fiind contrare art. 3 CEDO, a duratei încălcării, a particularităților regimului de detenție și a rațiunilor pentru care instanța a apreciat suficientă reducerea aplicată.

31. Colegiul constată că recurentul nu a prezentat argumente convingătoare care să demonstreze că reducerea aplicată ar fi contrară prevederilor legale. Dimpotrivă, aplicarea limitei minime prevăzute de art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală confirmă caracterul echilibrat al soluției pronunțate.

32. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

33. În circumstanțele reținute, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul declarat urmează a fi respins ca nefondat.

34. În conformitate cu art. 447, art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod procedură penală, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E:

Respinge ca nefondat, recursul declarat de directorul Penitenciarul nr. 4 Cricova și menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 03 decembrie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător Ion Bulhac

Judecător Natalia Mămăligă

Judecător Vitalie Pîslariuc